

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE

December 2000

- I. TEKOČI RAČUN
  - BLAGO
  - STORITVE
- II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

POMEMBNEJŠE SPREMEMBE*

Decembra 2000 je **primanjkljaj tekočega računa znašal 155,8 mio USD**, medtem ko je v decembru 1999 znašal 210,5 mio USD. Primanjkljaj povečuje tudi vključena ocena reinvestiranih dobičkov v letu 2000, v višini nominalne vrednosti reinvestiranih dobičkov iz leta 1999 (reinvestiranih dobičkov v Slovenijo je bilo za 97,6 mio USD, za kritje izgub naših podjetij v tujini pa smo namenili 6,3 mio USD). Če ne upoštevamo reinvestiranih dobičkov, je bil primanjkljaj tekočega računa v decembru 2000 enak 51,9 mio USD, v decembru leta 1999 pa 106,6 mio USD.

V letu 2000 smo zabeležili nižji primanjkljaj tekočega računa (594,2 mio USD) kot v letu 1999, ko je primanjkljaj znašal 782,6 mio USD.

Na primanjkljaj v tekočem računu plačilne bilance v letu 2000 je najbolj vplival primanjkljaj v trgovinski bilanci (1.081,2 mio USD) in primanjkljaj dohodkovnega dela plačilne bilance (60,3 mio USD), izboljševala pa sta ga presežek v storitvenem delu plačilne bilance (426,0 mio USD) ter presežek tekočih transferjev (121,3 mio USD).

Trgovinski del plačilne bilance je v letu 2000 v primerjavi z letom 1999 dosegel manjši primanjkljaj za 164,0 mio USD.

Razlog za nižji primanjkljaj v menjavi blaga je v višjem izvozu blaga (povečal za 2,1 % oziroma za 183,3 mio USD), medtem ko se je uvoz blaga povečal le za 0,3 % oziroma za 32,5 mio USD. Na povečanje izvoza blaga je najbolj vplivala konjunktura najpomembnejših trgovinskih partneric Slovenije in pozitivni učinki uvedbe DDV. Na porast vrednosti uvoza blaga v letu 2000 so najbolj vplivali poslabšani zunanji pogoji menjave, zlasti zaradi dviga cen nafte in njenih derivatov na svetovnem trgu ter cen reprodukcijskega materiala. V primerjavi z letom prej pa se je močno zmanjšal uvoz cestnih vozil v okviru potrošnih dobrin.

Decembra 2000 je presežek plačilne podbilance **storitev znašal 34,3 mio USD**. Celoten presežek v letu 2000 tako znaša 426,0 mio USD in je višji za 61,9 mio USD od presežka doseženega v letu 1999. Presežek se je povečal, ker se je uvoz storitev zmanjšal bolj kot izvoz storitev. Najbolj se je zmanjšal uvoz ostalih poslovnih, transportnih ter konstrukcijskih storitev in potovanj. Pri izvozu storitev pa se je najbolj zmanjšal transport.

V letu 2000 je bil v **dohodkovnem delu** plačilne bilance dosežen primanjkljaj, ki je znašal 60,3 mio USD, in je bil mnogo višji kot v predhodnem letu (leta 1999 je znašal primanjkljaj 24,5 mio USD), kar je mogoče pripisati višjim izdatkom od kapitala in nižjim prejemkom od dela. Izdatki od kapitala so se povečali za 18,9 mio USD, medtem ko so se prejemki od dela zmanjšali za 21,4 mio USD.

Kapitalski in finančni račun izkazuje leta 2000 presežek v višini 540,7 mio USD, medtem ko je bil presežek leta 1999 za 214,5 mio USD višji. Decembra leta 2000 znaša presežek proučevanega preseka plačilne bilance 134,3 mio USD, medtem ko je znašal v primerljivem obdobju leta 1999 218,4 mio USD.

Leta 2000 je glavni vir **pritoka kapitala** povečanje obveznosti iz naslova najetih posojil v tujini (936,0 mio USD); od tega skoraj 57% na račun ostalih sektorjev, 30% so najele banke, ostalo pa vladni sektor. Sledi povečanje naložb v domače vrednostne papirje (249,2 mio USD; kar zajema izdane evroobveznice vlade v višini 384,8 mio USD v mesecu marcu) in povečanje tujih neposrednih naložb v Sloveniji (181,0 mio USD).

Neto naložbe tujcev v **dolžniške vrednostne papirje** se od aprila 2000 znižujejo predvsem zaradi nakupov evroobveznic vlade RS s strani bank in zavarovalnic.

Pokritost izvoza s plačili je v mesecu decembru 2000 znašala 83,3%, medtem ko je bil uvoz 92,0% pokrit s plačili. Zaradi različnih deležev pokritosti blagovnih tokov s plačili in obsegov blagovnih tokov so se škarje kratkoročnih komercialnih kreditov ta mesec odprle in so se neto terjatve **kratkoročnih komercialnih kreditov** povečale.

Stanje deviznih rezerv bančnega sistema se je v obdobju od konca decembra 1999 do konca decembra 2000 povečalo za 254,8 mio USD. Transakcije s tujino so k rasti prispevale neto 443,4 mio USD, medvalutne spremembe pa -188,6 mio USD.

*Povprečni menjalni tečaj USD/SIT je v letu 2000 presegal primerljivega v letu 1999 za 22,5 %, tečaj USD/EUR pa za 15,6 %.

Plačilna bilanca

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE

predhodni podatki z dne 16.2.2001

tokovi v mio USD

	januar - december		december	
	1999	2000	1999	2000
I. Tekoči račun	-782,6	-594,2	-210,5	-155,8
1. Blago	-1.245,2	-1.081,2	-154,0	-96,3
1.1. Izvoz blaga	8.622,7	8.806,0	712,3	692,7
Izvoz f.o.b.	8.545,9	8.731,5	708,9	687,4
Prilagoditev zaobjema	76,8	74,5	3,5	5,3
1.2. Uvoz blaga	-9.867,9	-9.887,2	-866,3	-789,0
Uvoz c.i.f.	-10.082,6	-10.115,1	-886,1	-807,4
Prilagoditev c.i.f./f.o.b	381,3	382,5	33,5	30,5
Prilagoditev zaobjema	-166,6	-154,6	-13,7	-12,1
2. Storitve	364,1	426,0	35,2	34,3
2.1. Izvoz storitev	1.899,2	1.885,5	163,8	150,5
Transport	520,6	493,1	56,2	45,9
Potovanja	953,6	956,8	63,8	61,4
Komunikacijske storitve	24,0	24,7	1,9	4,3
Konstruktivske storitve	58,2	65,4	4,8	4,4
Finančne storitve	8,4	8,1	0,8	0,8
Ostale poslovne storitve	247,6	248,3	26,7	24,6
Posredovanje	122,8	119,2	13,5	11,9
Osebne, kulturne in rekreacijske storitve	16,3	15,0	1,7	2,9
2.2. Uvoz storitev	-1.535,1	-1.459,5	-128,6	-116,3
Transport	-378,3	-353,8	-37,6	-34,6
Potovanja	-539,0	-517,2	-28,1	-25,2
Komunikacijske storitve	-36,0	-49,6	-3,2	-5,5
Konstruktivske storitve	-64,2	-52,0	-3,6	-2,7
Finančne storitve	-23,0	-26,0	-2,1	-1,9
Licence, patenti in avtorske pravice	-46,7	-49,0	-4,2	-3,0
Ostale poslovne storitve	-334,4	-300,3	-36,0	-32,8
Posredovanje	-80,7	-76,3	-8,6	-8,3
3. Dohodki	-24,5	-60,3	-102,5	-110,7
3.1. Prejemki	410,2	394,5	26,8	29,4
Od dela	199,4	178,0	15,8	14,3
Od kapitala	210,8	216,4	11,0	15,1
3.2. Izdatki	-434,7	-454,8	-129,4	-140,1
Od dela	-24,9	-26,1	-2,5	-2,4
Od kapitala	-409,8	-428,7	-126,9	-137,8
4. Tekoči transferi	123,0	121,3	10,8	16,9
4.1. V Slovenijo	334,3	342,4	35,8	37,6
Vladni sektor	24,0	40,8	0,9	4,4
Ostali sektorji	310,3	301,6	35,0	33,1
4.2. V tujino	-211,2	-221,1	-25,0	-20,6
Vladni sektor	-108,6	-101,7	-11,5	-9,8
Ostali sektorji	-102,6	-119,4	-13,5	-10,9

Plaćilna bilanca

Plaćilna bilanca Slovenije; predhodni podatki z dne 16.2.2001

tokovi v mio USD

	januar – december		december	
	1999	2000	1999	2000
II. Kapitalni in finančni račun	755,3	540,7	218,4	134,3
A. Kapitalni račun	-0,6	1,3	-0,5	0,9
1. Kapitalni transferi	0,1	0,7	-0,3	0,1
2. Patenti in licence	-0,7	0,6	-0,2	0,8
B. Finančni račun	755,9	539,5	218,9	133,4
1. Neposredne naložbe*	143,5	133,4	109,3	95,8
Domače v tujini	-37,7	-47,6	5,0	-10,0
Tuje v Sloveniji	181,2	181,0	104,4	105,8
2. Naložbe v vrednostne papirje	353,8	188,7	-17,1	-22,2
Domače v tujini	-7,8	-60,6	2,9	-10,1
Tuje v Sloveniji	361,6	249,2	-20,0	-12,2
3. Ostale naložbe	177,6	396,1	130,3	131,6
3.1. Terjatve	-575,1	-536,9	20,3	49,6
Komerčni krediti	-313,2	-212,1	30,0	-37,8
Dolgoročni	-25,4	2,5	5,6	2,1
Kratkoročni	-287,7	-214,6	24,4	-39,9
Posojila	-42,2	-65,3	-9,7	-10,1
Banke	-7,6	4,2	-1,5	-3,2
Ostali sektorji	-34,6	-69,5	-8,2	-6,9
Gotovina in vloge	-186,7	-231,0	-2,3	97,9
Banke	29,4	-240,7	51,7	112,9
Ostali sektorji	-216,1	9,7	-54,0	-15,0
Prebivalstvo	-223,0	15,7	-56,1	-7,7
Računi v tujini	6,9	-5,9	2,1	-7,3
Ostale terjatve	-33,1	-28,5	2,4	-0,3
Banka Slovenije	-5,6	-5,7	-0,1	-0,1
Banke	-28,5	-23,4	3,2	0,3
Ostali sektorji	2,6	1,7	0,1	0,0
3.2. Obveznosti	752,7	933,0	110,0	82,0
Komerčni krediti	-22,7	-20,4	-5,5	-6,7
Posojila	771,6	936,0	83,7	80,7
Banka Slovenije	-	-	-	-
Vladni sektor	17,2	126,5	-3,4	20,6
Banke	257,2	278,7	11,2	-0,8
Ostali sektorji	497,1	530,9	75,9	61,0
Vloge	-2,4	30,4	22,4	7,1
Banke	-2,4	30,4	22,4	7,1
Ostale obveznosti	6,2	-13,1	9,4	0,8
Banke	8,2	-11,4	9,9	0,0
4. Mednarodne denarne rezerve	81,1	-178,7	-3,6	-71,8
Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-45,4	17,5	2,4	0,0
Devize	126,4	-196,3	-6,1	-71,9
Gotovina in vloge	526,6	-178,4	11,1	-29,1
Vrednostni papirji	-400,1	-17,8	-17,2	-42,7
III. Neto napake in izpustitve	27,3	53,5	-8,0	21,5

*Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2000 še niso na voljo, zato je kot ocena v decembrske podatke leta 2000 vključena vrednost reinvestiranih dobičkov iz leta 1999. Ocena bo v letu 2001 zamenjana s podatkom o reinvestiranih dobičkih v letu 2000.

I. TEKOČI RAČUN

1. BLAGO

Saldo **tekočega računa** je bil v letu 2000 negativen in je znašal 594,2 mio USD¹, medtem ko je v primerljivem obdobju leta 1999 izkazoval primanjkljaj v znesku 782,6 mio USD. Tudi v tem letu je na dolarske podatke zelo vplival tečaj USD/SIT. Tako je bil povprečni letni tečaj USD/SIT v letu 2000 za 22,5 % višji kot v letu 1999.

Primanjkljaj **trgovinske bilance** je bil v letu 2000 za 164 mio USD nižji kot v letu 1999, kar lahko pripišemo večji rasti izvoza (2,1%) kot pa uvoza (0,2%) v letu 2000 v primerjavi z letom 1999.

Presežek **storitev** se je v letu 2000 v primerjavi z letom 1999 povečal za 61,9 mio USD, predvsem zaradi nižjega uvoza storitev (75,5 mio USD), medtem ko se je izvoz storitev minimalno zmanjšal (13,7 mio USD).

Primanjkljaj **dohodkov** je v letu 2000 znašal 60,3 mio USD, kar je za 35,8 mio USD več, kot je znašal v letu 1999. Saldo **transferjev** pa je bil v letu 2000 nižji za 1,7 mio USD kot v letu 1999.

Primanjkljaj v **trgovinski bilanci** je v letu 2000 znašal 1.081,2 mio USD, v primerljivem obdobju leta 1999 pa 1.245,2 mio USD.

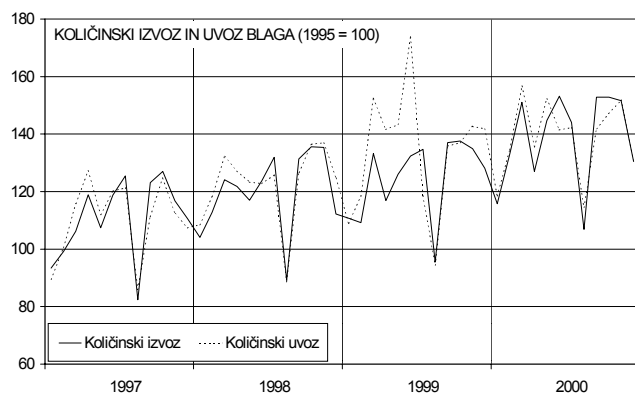
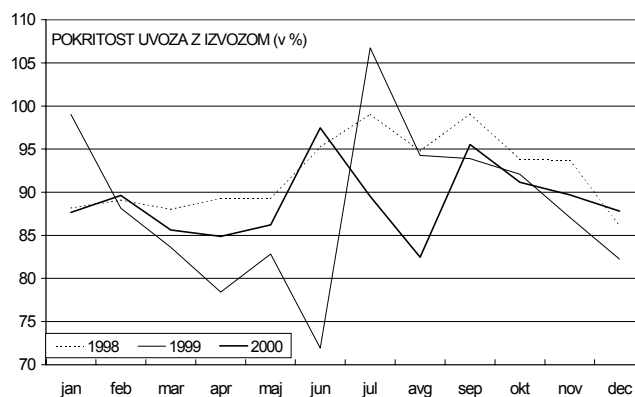
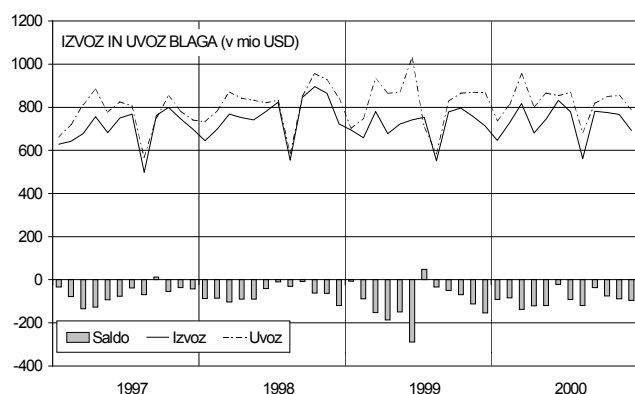
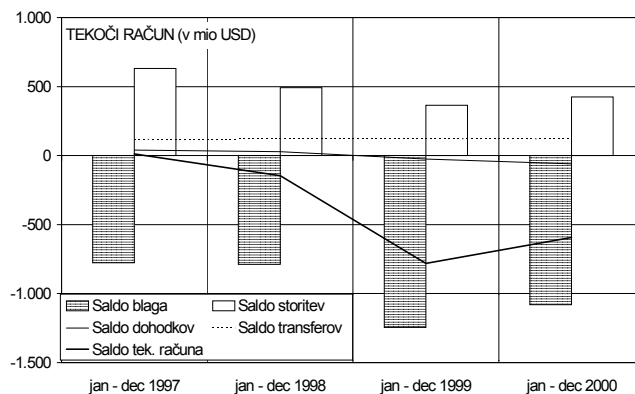
Izvoz blaga je bil v letu 2000 v primerjavi z letom 1999 višji za 183,3 mio USD, medtem ko je bil uvoz blaga višji za 19,3 mio USD.

Izvoz blaga je v **decembru 2000** dosegel 692,7 mio USD in je bil za 2,7 % nižji kot izvoz decembra 1999 (desezonirani količinski izvoz blaga pa je bil v decembru 2000 v primerjavi z decembrom 1999 višji za 1,6 %). Uvoz blaga je v decembru 2000 znašal 789,0 mio USD in je bil za 8,9% nižji kot decembra 1999 (desezonirani količinski uvoz blaga pa je bil v decembru 2000 v primerjavi z decembrom 1999 nižji za 7,7 %).

V letu 2000 je bila **pokritost uvoza z izvozom** 89,1%, medtem ko je pokritost v letu 1999 znašala 87,4 %. Pokritost uvoza z izvozom v decembru leta 2000 je dosegla 87,8 %, medtem ko je bila pokritost uvoza z izvozom v decembru 1999 nižja (82,2 %).

Podatki o **količinskem izvozu in uvozu blaga**² v letu 2000 kažejo rast v primerjavi s preteklim letom. Tako je bil količinski izvoz blaga v obdobju od januarja do decembra 2000 v primerjavi z izvozom v enakem obdobju leta 1999 višji za 11,2 %, količinski uvoz blaga pa se je povečal za 3,6 %.

Količinski izvoz blaga je bil v **decembru 2000** glede na december 1999 višji za 1,8 %, količinski uvoz pa nižji za 7,9 %.

¹ Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2000 še niso na voljo, zato je kot ocena v decembrske podatke leta 2000 vključena vrednost reinvestiranih dobičkov iz leta 1999. Ocena bo v letu 2001 zamenjana s podatkom o reinvestiranih dobičkih v letu 2000.

² Ocena ARC Banke Slovenije.

Plačilna bilanca

Po primerjavi obdobja od januarja do decembra v letih 1997 – 2000 je imela Slovenija vsa leta primanjkljaj v trgovinski bilanci s spodaj omenjenimi evropskimi integracijami, presežek pa z državami nekdanje SZ in državami nekdanje Jugoslavije.

V letu 2000 v primerjavi z enakim obdobjem leta 1999, se je primanjkljaj Slovenije z EU in EFTO zmanjšal, primanjkljaj s CEFTA je ostal na enaki ravni, povečal pa se je presežek z državami nekdanje SZ in z državami nekdanje Jugoslavije.

Med najpomembnejšimi trgovinskimi partnerji je Slovenija s Hrvaško in Nemčijo ohranila presežek, medtem ko je bil v menjavi z Avstrijo, Italijo in Francijo dosežen primanjkljaj.

V letu 2000 v primerjavi z letom 1999 se je presežek v menjavi z Nemčijo zmanjšal za 97,5 mio USD, medtem ko se je v menjavi s Hrvaško presežek povečal za 13,5 mio USD. Po drugi strani pa se je primanjkljaj v menjavi z Avstrijo znižal za 6,6 mio USD, primanjkljaj v menjavi s Francijo pa se je znižal za 185,8 mio USD. Primanjkljaj v menjavi z Italijo se je v proučevanem obdobju povečal za 62,5 mio USD.

Desezonirani količinski izvoz blaga se je v decembru 2000 v primerjavi z decembrom 1999 povečal za 1,6 %, medtem ko se je desezonirani količinski izvoz blaga v letu 2000 v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1999 povečal za 12,1 %.

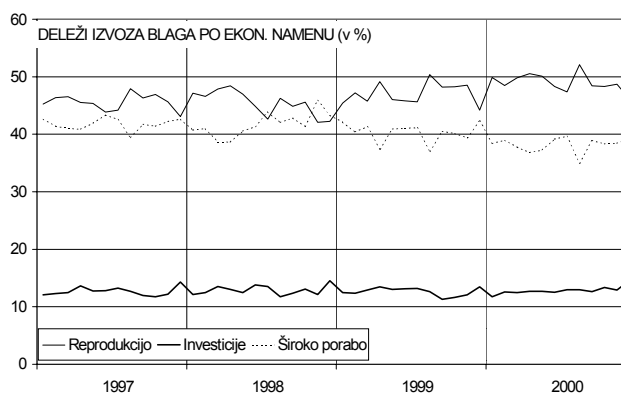
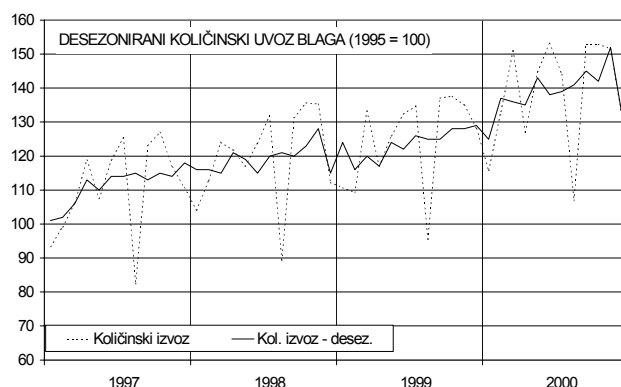
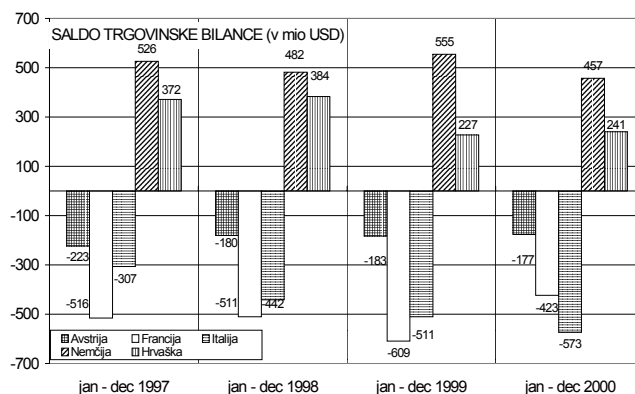
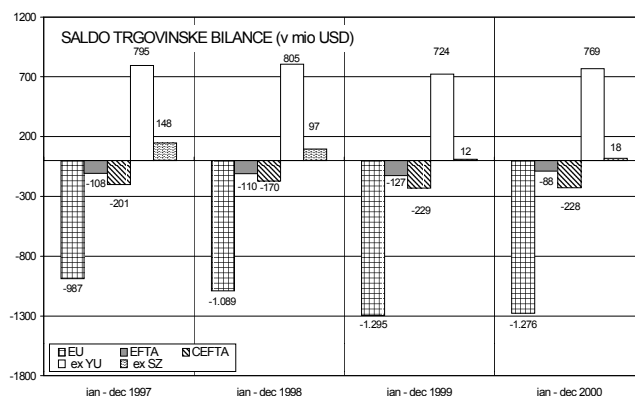
Do junija 2000 je kumulativna stopnja rasti količinskega izvoza naraščala, od julija 2000 do septembra padala. V septembru se je stopnja rasti kumulativnega količinskega izvoza povečala, po oktobrskem znižanju pa se je v novembru in decembru zopet povečala.

Če primerjamo december 2000 in december 1999, se je izvoz proizvodov (izražen v USD po tekočih tečajih):

- za reprodukcijo povečal za 1,2 %
- za investicije povečal za 4,9 %
- za široko porabo zmanjšal za 10,0 %

Primerjava leta 2000 in 1999 pa pokaže, da se je izvoz proizvodov:

- za reprodukcijo povečal za 6,4 %
- za investicije povečal za 3,8 %
- za široko porabo zmanjšal za 3,3 %

Plačilna bilanca

Na sliki desno je prikazanih pet skupin proizvodov z največjim deležem v izvozu blaga v letu 1997.

V letu 2000 v primerjavi z letom 1999 sta se najbolj povečala izvoz električnih strojev (za 6,2 %) ter medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 4,6 %) medtem ko se je izvoz ostalih treh izbranih proizvodov znižal. Tako je bil izvoz oblek nižji za 15,5 %, izvoz vozil za 3,5 % in izvoz pohištva za 4,5 %.

V decembru 2000 v primerjavi z decembrom 1999, se je najbolj znižal izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 30,8 %), oblek (za 9,8 %), vozil (za 8,4 %) in električnih strojev (za 1,1 %), medtem ko se je izvoz pohištva povečal za 0,2 %.

Desezonirani količinski uvoz je bil decembra 2000, v primerjavi z decembrom 1999 nižji za 7,7 %.

V obdobju od januarja do decembra leta 2000 v primerjavi z enakim obdobjem leta 1999 pa je bil desezonirani količinski uvoz višji za 4,6 %. V juliju 2000 je prišlo do preobrata, saj je kumulativni količinski uvoz že višji od primerljivega v prejšnjem letu.

Če primerjamo december 2000 in december 1999, se je uvoz proizvodov (izražen v USD po tekočih tečajih):

- za reprodukcijo zmanjšal za 2,5 %
- za investicije zmanjšal za 22,6 %
- za široko porabo zmanjšal za 9,6 %

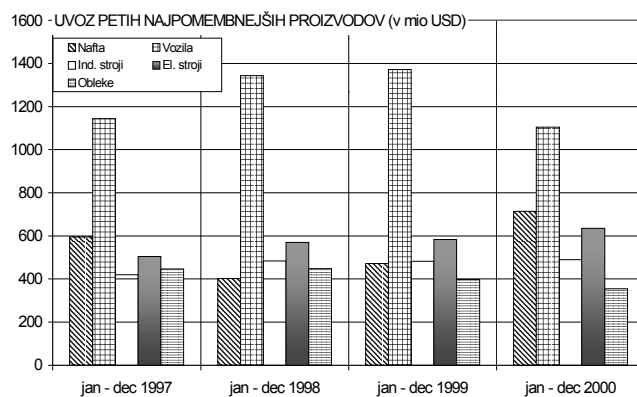
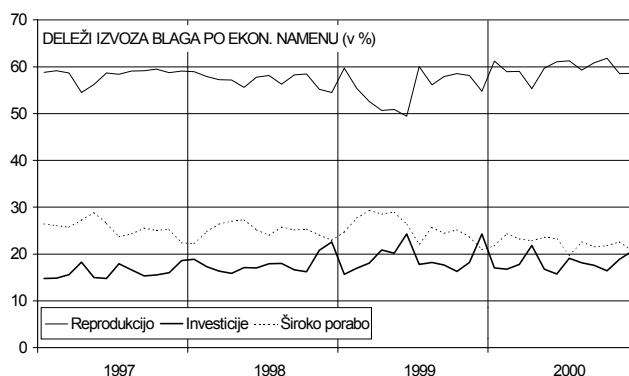
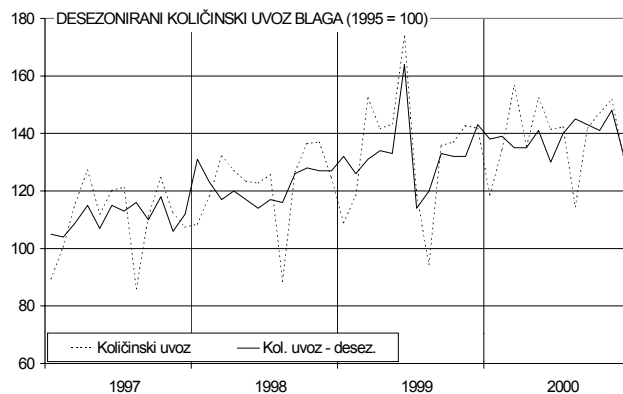
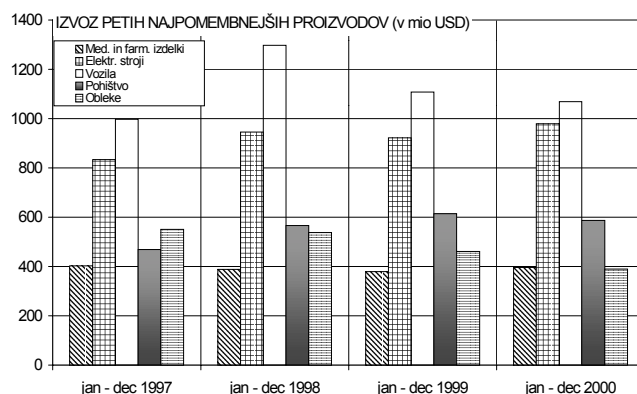
Če primerjamo obdobje od januarja do decembra leta 2000 v primerjavi z enakim obdobjem leta 1999, se je uvoz proizvodov:

- za reprodukcijo povečal za 8,7 %
- za investicije zmanjšal za 6,1 %
- za široko porabo zmanjšal za 12,9 %

Na sosednji sliki je prikazano pet skupin proizvodov, ki so imeli v celotnem uvozu leta 1997 največji delež.

Uvoz nafte se je v letu 2000 v primerjavi z letom 1999 povečal kar za 51,3 % (242 mio USD), medtem ko se je uvoz vozil zmanjšal za 19,5 % (268 mio USD). V tem obdobju sta se povečala tudi uvoz električnih strojev (za 8,8 %) in industrijskih strojev (za 1,6 %), uvoz oblek pa se je v proučevanem obdobju zmanjšal za 11,0 %.

V decembru 2000 v primerjavi z decembrom 1999, se je povečal le uvoz nafte (za 14,9 %). Uvoz vseh ostalih skupin proizvodov pa je padel, najbolj uvoz vozil (za 20,2 %), uvoz električnih strojev za 17,1 %, uvoz oblek za 13,6 % in industrijskih strojev (za 7,9 %).

2. STORITVE, DOHODKI IN TRANSFERI

Presežek **storitvene** podbilance je decembra 2000, znašal 34,3 mio USD (leta 1999 je bil zabeležen presežek 35,2 mio USD). Vzrok minimalnega znižanja je predvsem v večjem zmanjšanju izvoza storitev (13,2 mio USD) kot pa se je zmanjšal uvoz storitev (za 12,3 mio USD). Na uvozni strani so se najbolj zmanjšali transport, potovanja in ostale poslovne storitve, na izvozni strani pa le transport (za 10,3 mio USD).

V letu 2000 je presežek menjave storitev dosegel 426,0 mio USD, kar je za 61,9 mio USD več kot v letu 1999, ko je presežek znašal 364,1 mio USD.

Izvoz storitev je v decembru 2000 znašal 150,5 mio USD, decembra 1999 pa 163,8 mio USD.

V letu 2000 je dosegel izvoz storitev 1.885,5 mio USD, medtem ko je bil v letu 1999 izvoz storitev za 13,7 mio USD višji.

Uvoz storitev je decembra 2000 znašal 116,3 mio USD v primerjavi s 128,6 mio USD decembra 1999.

V letu 2000 je bil dosežen nižji uvoz storitev (1.459,5 mio USD) kot v letu 1999 (1.535,1 mio USD). Glede na leto prej je bil nižji uvoz ostalih poslovnih, transportnih ter gradbenih storitev in potovanj.

V decembru leta 2000 v primerjavi z decembrom leta prej, je bil izvoz **transportnih storitev** nižji za 10,3 mio USD, uvoz pa le za 3,0 mio USD.

V leta 2000 je znašal presežek transportnih storitev 139,3 mio USD, medtem ko je bil v letu 1999 enak 142,3 mio USD.

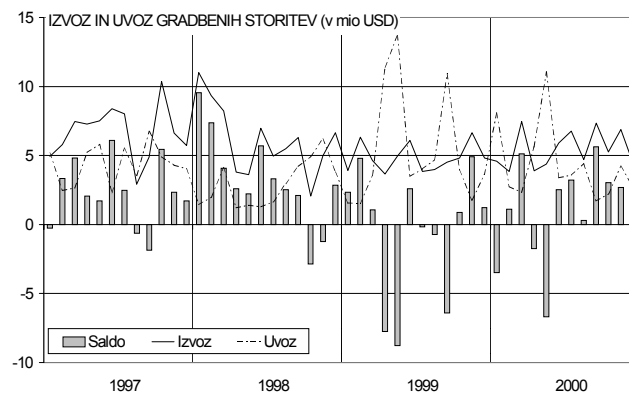
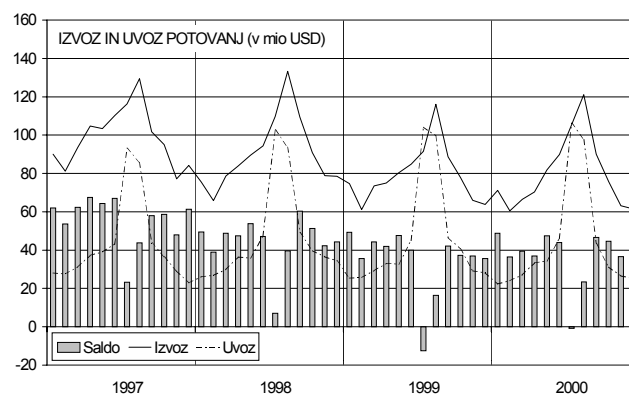
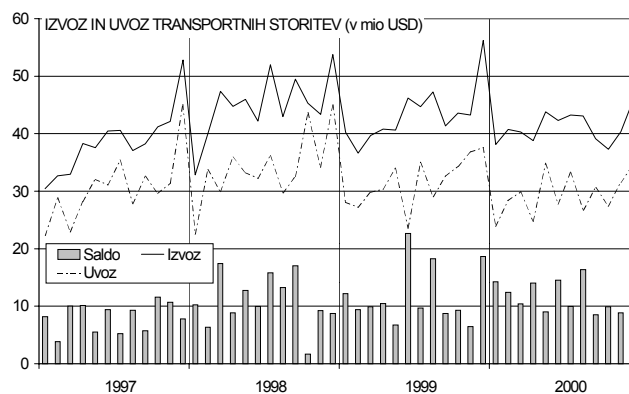
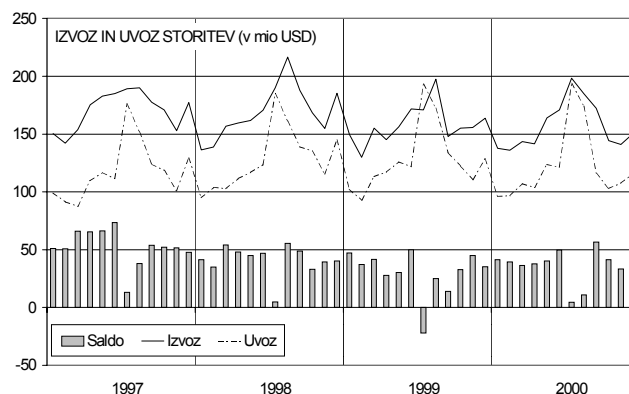
Izvoz transportnih storitev je znašal v letu 2000 493,1 mio USD. Zmanjšanje glede na leto 1999 znaša 27,5 mio USD.

Uvoz transportnih storitev je v letu 2000 znašal 353,8 mio USD, kar predstavlja znižanje v primerjavi z letom 1999 za 24,5 mio USD.

Izvoz storitev **potovanj** je znašal decembra leta 2000 61,4 mio USD (leta 1999 pa 63,8 mio USD), uvoz potovanj pa je znašal decembra leta 2000 25,2 mio USD (leta 1999 pa 28,1 mio USD).

V letu 2000 je znašal izvoz potovalnih storitev 956,8 mio USD, kar je za 3,2 mio USD več kot leta 1999.

Uvoz potovalnih storitev je bil leta 2000 (517,2 mio USD) za 21,8 mio USD nižji kot leta 1999 (539,0 mio USD).

V menjavi **gradbenih storitev** je bil v leta 2000 dosežen presežek v višini 13,4 mio USD (leta 1999 pa primanjkljaj v višini 6,0 mio USD). Presežek je posledica manjšega uvoza gradbenih storitev (za 12,2 mio USD) in večjega izvoza (za 7,2 mio USD). Decembra 2000 je znašal presežek gradbenih storitev 1,7 mio USD (decembra leta 1999 pa 1,2 mio USD).

Decembra leta 2000 je bil v menjavi **ostalih poslovnih storitev** dosežen primanjkljaj v višini 8,2 mio USD.

V letu 2000 je bil v menjavi ostalih poslovnih storitev zabeležen primanjkljaj v višini 52,0 mio USD (v primerjavi s 86,8 mio USD primanjkljaja leta 1999). V primerjavi z letom 1999 je bil v letu 2000 dosežen skoraj enak izvoz ostalih poslovnih storitev (višji za 0,7 mio USD), medtem ko se je uvoz ostalih poslovnih storitev zmanjšal za 34,1 mio USD.

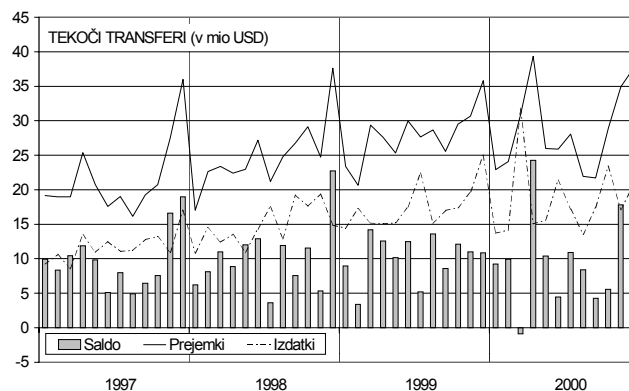
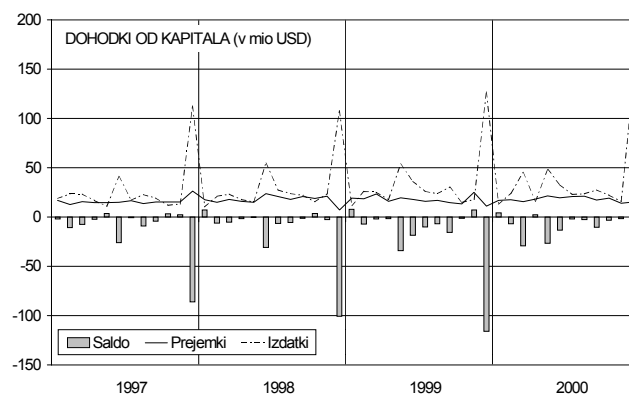
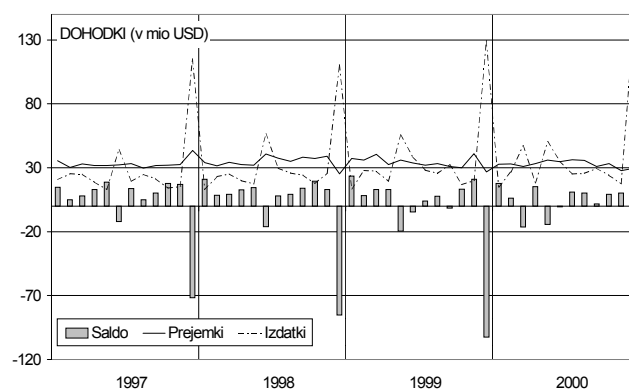
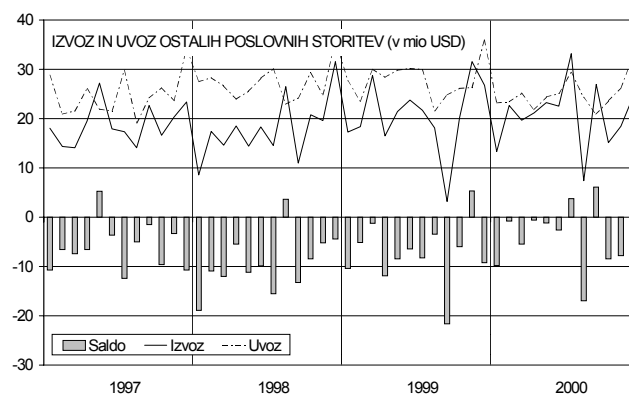
Primanjkljaj **dohodkov od dela in kapitala** je decembra 2000 znašal 110,7 mio USD, medtem ko je decembra 1999 dosegel 102,5 mio USD.

V letu 2000 je primanjkljaj dohodkov od dela in kapitala znašal 60,3 mio USD. V primerjavi s primanjkljajem preteklega leta v višini 24,5 mio USD, so se za 15,7 mio USD zmanjšali prejemki in za 20,1 mio USD povečali izdatki. Med prejemki od kapitala so se v letu 2000 v primerjavi z letom 1999 najbolj znižali prejemki od naložb v dolžniške vrednostne papirje. Med izdatki izstopata povečanje izdatkov od naložb v dolžniške vrednostne papirje (za obveznice in zadolžnice) in povečanje izdatkov od ostalih naložb. Decembra 2000 so v dohodke vključeni tudi reinvestirani dobički neposrednih naložb (glej razlago točke III. Kapitalski in finančni račun).

Presežek tekočih transferjev je v decembru 2000 znašal 16,9 mio USD, decembra 1999 pa je znašal 10,8 mio USD.

V letu 2000 je presežek znašal 121,3 mio USD, v letu 1999 pa je znašal 123,0 mio USD.

Prejemki so bili v letu 2000 s 342,4 mio USD višji od prejemkov v leta 1999 za 8,1 mio USD, k čemur so z visokim aprilskim prilivom največ prispevali za 16,8 mio USD višji prejemki uradnega sektorja, medtem ko so bili prilivi ostalih sektorjev nižji za 8,7 mio USD. Izdatki transferjev pa so v letu 2000 v primerjavi z letom 1999 porasli za 9,9 mio USD, povečali so se izdatki ostalih sektorjev za 16,8 mio USD, medtem ko so bili izdatki uradnega sektorja za 6,9 mio USD nižji kot v letu 1999.

II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

V letu 2000 je znašal pritek kapitala v Slovenijo 984,2 mio USD. Glavni vir pritoka kapitala v proučevanem obdobju je bilo povečanje obveznosti iz naslova najetih posojil v tujini (936,0 mio USD) sledi povečanje naložb v domače vrednostne papirje (249,2 mio USD; kar zajema izdane evroobveznice vlade v višini 384,8 mio USD v mesecu marcu) in povečanje tujih neposrednih naložb v Sloveniji (181,0 mio USD). Pritok kapitala v tem obdobju zmanjšujejo povečanje neto terjatev iz naslova kratkoročnih komercialnih kreditov (v višini 214,6 mio USD), povečanje domačih naložb v vrednostne papirje v tujini (60,6 mio USD) in domače neposredne naložbe v tujini (47,6 mio USD) ter povečanje mednarodnih deviznih rezerv (443,4 mio USD).

Ob dodatnem pritoku kapitala v višini 53,5 mio USD (zaenkrat še prikazanem v postavki statistična napaka) pa je neto pritek kapitala v državo v obdobju od januarja do decembra leta 2000 znašal 1037,6 mio USD.

V mesecu decembru 2000 je znašal identificirani neto pritek kapitala brez deviznih rezerv bank in Banke Slovenije 90,9 mio USD. Glavni viri pritoka kapitala so bili: povečanje obveznosti iz naslova najetih posojil v tujini (80,7 mio USD) povečanje tujih neposrednih naložb v Sloveniji (105,8 mio USD). Pritok kapitala pa je v tem mesecu zmanjševalo povečanje danih posojil ostalih sektorjev tujini (6,9 mio USD) in zmanjšanje gotovine in vlog bančnega sektorja za 112,9 mio USD. Banke so v tem mesecu zmanjševale vezana sredstva v tujini, precej teh sredstev pa so uporabljale za odplačevanje svojih kreditov v tujini.

Ob pritoku kapitala v višini 21,5 mio USD (zaenkrat še prikazanem v postavki statistična napaka) pa je neto pritek kapitala v državo v decembru lanskega leta znašal 112,5 mio USD.

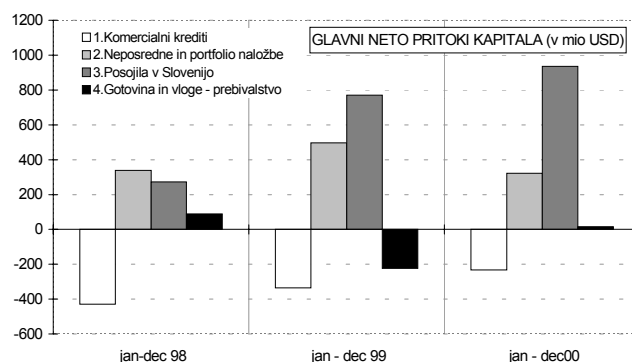
V obdobju od januarja do decembra leta 2000 je znašal neto pritek kapitala v državo iz naslova **neposrednih naložb** 133,4 mio USD. V enakem obdobju leta 1999 pa so se neposredne naložbe v tujino povečale za 37,7 mio USD, tuje neposredne naložbe v Slovenijo pa so se povečale za 181,2 mio USD.

Neposredne naložbe tujcev v Slovenijo so izražene v USD v letu 2000 dosegle približno enako raven kot v letu 1999.

V decembru leta 2000 je bil zabeležen pritek kapitala v državo iz naslova **neposrednih naložb v Slovenijo** v višini 105,8 mio USD, od tega je 97,6 mio ocena reinvestiranih dobičkov tujih naložb v Sloveniji za leto 2000. Ocena reinvestiranih dobičkov je predhodna in bo korigirana po obdelavi letnih poročil o neposrednih naložbah podjetij.

Domače neposredne naložbe v tujini so se povečale za 10,0 mio USD. Ocena reinvestiranih dobičkov za neposredne naložbe v tujini v obsegu zneska za leto 1999 je decembra 2000 te naložbe zmanjšala za 6,3 mio USD (izgube naložb v tujini). Ravno tako bo tudi ta ocena korigirana po obdelavi podatkov o neposrednih naložbah podjetij v tujini za leto 2000).

NETO PRITOKI KAPITALA mio USD	januar - dec.		dec.
	1999	2000	2000
1. Komercialni krediti	-335,9	-232,5	-44,4
2. Neposredne in portfolio naložbe	497,2	322,1	73,6
3. Posojila v Slovenijo	771,6	936,0	80,7
a. BS	0,0	0,0	0,0
b. Vlada	17,2	126,5	20,6
c. Banke	257,2	278,7	-0,8
d. Ostali sektorji	497,1	530,9	61,0
4. Gotovina in vloge - prebivalstvo	-223,0	15,7	-7,7
5. Ostalo	-54,5	-57,2	-11,3
6. Neto pritek kapitala brez deviznih rezerv bank in BS (1+2+3+4+5)	655,4	984,2	90,9
Mednarodne devizne rezerve	99,9	-443,4	43,3
BS	81,1	-178,7	-71,8
Bank	18,9	-264,7	115,2
7. Statistična napaka	27,3	53,5	21,5
8. NETO PRITOK KAPITALA brez deviznih rezerv bank in BS, s statistično napako (6+7)	682,6	1.037,6	112,5

NEPOSREDNE NALOŽBE IN NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE (v mio USD)	januar -dec.		dec.
	1999	2000	2000
NEPOSREDNE NALOŽBE	143,5	133,4	95,8
Domače v tujini	-37,7	-47,6	-10,0
Tuje v Sloveniji	181,2	181,0	105,8
NALOŽBE V VRED. PAPIRJE	353,8	188,7	-22,2
Domače v tujini	-7,8	-60,6	-10,1
Tuje v Sloveniji	361,6	249,2	-12,2
Lastniški vrednostni papirji	-3,2	25,4	-0,1
Dolžniški vrednostni papirji	364,8	223,8	-12,1

Plačilna bilanca

Neto pritok kapitala iz naslova naložb v vrednostne papirje je v letu 2000 je znašal 188,7 mio USD (v enakem obdobju leta 1999 pa je bil zabeležen neto pritok v višini 353,8 mio USD).

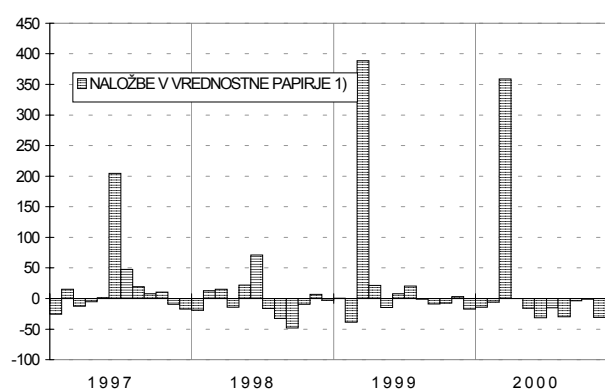
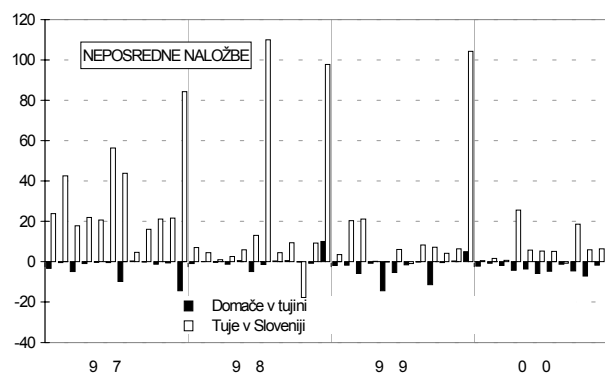
V decembru leta 2000 so se neto terjatve iz naslova naložb v vrednostne papirje povečale za 22,2 mio USD (v prejšnjem letu so se neto terjatve v naložbe v vrednostne papirje povečale za 17,1 mio USD).

Pri tem so se decembra domače naložbe v tuje vrednostne papirje povečale za 10,1 mio USD.

Tuje naložbe v slovenske vrednostne papirje pa so se v istem mesecu zmanjšale za 12,2 mio USD.

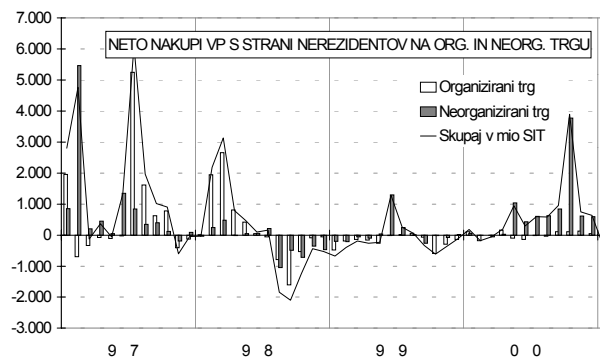
Naložbe nerezidentov v lastniške vrednostne papirje so se v decembru 2000 zmanjšale za 0,1 mio USD. Naložbe tujcev v dolžniške vrednostne papirje pa so se v decembru 2000 zmanjšale za 12,1 mio USD. Predvsem so ta gibanja še naprej posledica nakupov euroobveznic vlade RS s strani slovenskih bank in zavarovalnic.

Po podatkih KDD so tujci v decembru kupili za 2,7 mio USD vrednostnih papirjev. Kumulativa neto nakupov vrednostnih papirjev s strani tujcev je v letu 2000 dosegla 37 mio USD. Večina naložb (97,6%) je bila opravljena na neorganiziranem trgu. V januarju 2001 smo zabeležili neto prodaje v višini 1,5 mio USD.

NETO NAKUPI IN PRODAJE VSEH VP S STRANI NEREZIDENTOV NA ORG. IN NEORG. TRGU

	jan. - dec.		dec.	jan.
	1999	2000	2000	2001
Organizirani trg	-2.270,2	208,1	44,7	-14,8
Neorganizirani trg	674,5	8.540,4	590,0	-332,7
Skupaj v mio SIT	-1.595,7	8.748,5	634,7	-347,5
Skupaj v mio USD	-16,3	37,0	2,7	-1,5

³ Junij 1997: izdaja evroobveznic vlade (228,2 mio USD).

Marec 1999: izdaja evroobveznic vlade (438,2 mio USD).

Marec 2000: izdaja evroobveznic vlade (384,8 mio USD).

Iz podatkov o naložbah v vrednostne papirje sta izključeni:

- izdaja evroobveznic v maju 1998 (556,6 mio USD)
- predčasno odplačilo obveznic izdanih v skladu s prevzemom dolga po NFA sporazumu v juniju 1998 (453 mio USD).

Plačilna bilanca

V letu 2000 so se neto terjatve iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov** povečale za 214,6 mio USD (leta 1999 za 287,7 mio USD).

V **decembru 2000** so se neto terjatve iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov** povečale za 39,9 mio USD (predlani v tem obdobju pa so se terjatve zmanjšale za 24,4 mio USD).

V mesecu decembru je bilo izvoženega za 692,7 mio USD blaga. Od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa s tujino plačanega 577,2 mio USD, neposrednih naložb v blagu je bilo za 0,2 mio USD, danih transferov v blagu je bilo za 3,6 mio USD, danih dolgoročnih komercialnih kreditov pa je bilo za 0,4 mio USD.

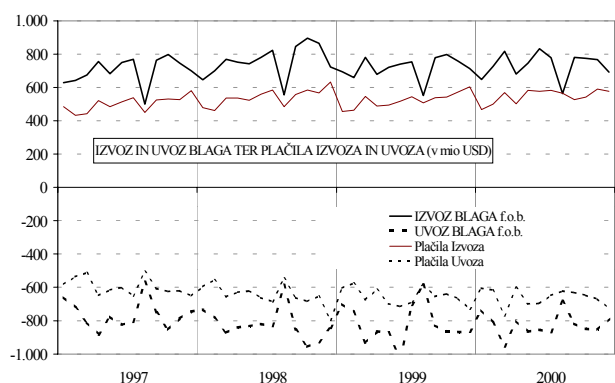
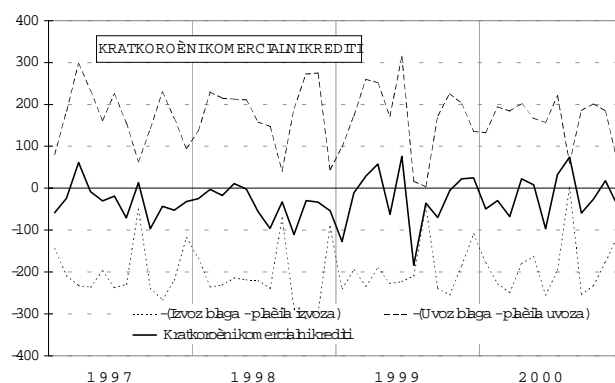
Decembra je bilo uvoženega za 789,0 mio USD blaga, od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa in podatkih o neposrednih plačilih tujih kreditodajalcev, s katerimi se poravnava obveznosti domačih posojiljemalcev do drugih nerezidentov⁴, plačanega 726,0 mio USD. Neposrednih naložb v blagu ni bilo, prejeti transferi v blagu so znašali 5,3 mio USD, s črpanji dolgoročnih komercialnih kreditov pa je bil financiran uvoz še dodatnih 1,4 mio USD.

Preostalih 13,6 mio USD predstavlja spremembe terjatev in obveznosti na osnovi dolgoročnih proizvodnih kooperacij in spremembe stanja odprtih računov med nebančnimi subjekti (kontokorenti).

Pokritost izvoza s plačili je bila v mesecu decembru 83,3%, medtem ko je bil uvoz 92,0% pokrit s plačili. Zaradi različnih deležev pokritosti blagovnih tokov s plačili in obsegov blagovnih tokov so se škarje kratkoročnih komercialnih kreditov ta mesec odprle in so se neto kratkoročni komercialni krediti povečali.

V letu 2000 je bil celotni gotovinski priliv za slab odstotek višji kot v letu 1999 in sicer je znašal 389 mio USD. **Plačila s tujo gotovino** s tujino so bila glede na predhodno leto manjša za 4% in so znašala 70 mio USD. Plačila s tujo gotovino v Slovenijo kakor tudi plačila s tujo gotovino v tujino so se decembra 2000 gibala v skladu z lanskoletnim mesečnim povprečje.

KRATKOROČNI KOMERCIALNI KREDITI (v mio USD)	januar - dec.		dec.
	1999	2000	2000
A. BLAGOVNA MENJAVA	-1.245,2	-1.081,2	-96,3
1. Izvoz blaga f.o.b	8.622,7	8.806,0	692,7
2. Uvoz blaga f.o.b	-9.867,9	-9.887,2	-789,0
B. PLAČILA BLAGA	1.569,6	1.354,5	148,8
1. Plačila izvoza blaga skupaj	-6.271,9	-6.579,5	-577,2
Od tega predpl. izvoza blaga	-222,9	-234,3	-18,4
V gotovini	-62,7	-61,1	-6,9
2. Plačila uvoza blaga skupaj	7.841,4	7.933,9	726,0
Od tega predpl. uvoza blaga	914,9	784,0	61,4
V gotovini	1,2	1,7	0,2
C. NEP. NAL V BLAGU	3,4	-1,1	-0,2
1. V tujino	-1,2	-1,1	-0,2
2. V Slovenijo	4,6	0,0	0,0
D. TRANSFERI V BLAGU	18,9	17,5	1,7
1. Dani	-32,9	-35,9	-3,6
2. Prejeti	51,9	53,4	5,3
E. DOLG. KOM. KREDITI	-30,9	-7,6	1,1
1. Dani (črpanje)	-53,0	-23,5	-0,4
2. Prejeti (črpanje)	22,0	15,9	1,4
F. OSTALO	-5,7	-51,1	-13,6
G. Kratkor. kom. krediti	-287,7	-214,6	-39,9

⁴ Plačila izvedena mimo računov rezidentov v tujini.

Plačilna bilanca

PLAČILA PRAVNIH OSEB S TUJO GOTOVINO V IN IZ TUJINE (v mio USD)	januar - december		december
	1999	2000	2000
1. PREJEM TUJE GOTOVINE	386,4	389,1	28,6
a. fakture za blago	77,0	72,0	5,9
b. fakture za storitve (brez potovanj)	12,7	15,0	1,4
c. fakture za potovanja	294,1	302,0	21,3
d. ostalo	2,6	2,8	0,1
2. IZDAJA TUJE GOTOVINE	70,0	67,0	5,0
a. fakture za blago	1,4	2,4	0,5
b. fakture za storitve (brez potovanj)	8,1	6,4	0,4
c. fakture za potovanja	58,9	57,2	4,1
d. ostalo	1,5	1,0	0,0

Obveznosti iz **najetih posojil** v tujini so se v letu 2000 povečale za 936,0 mio USD, kar je 21,4 % več kot v enakem obdobju predlanskega leta, ko so te obveznosti porasle za 771,6 mio USD.

Najbolj se je povečalo zadolževanje podjetij (530,9 mio USD). Banke so se dodatno zadolžile za 278,7 mio USD, država pa za 126,5 mio USD.

V decembru 2000 so se obveznosti iz najetih posojil povečale za 80,7 mio USD (predlani v enakem obdobju za 83,7 mio USD), kar je posledica neto zadolževanja (razlika med črpanji in odplačili) podjetij (v znesku 61,0 mio USD) in države (20,6 mio USD).

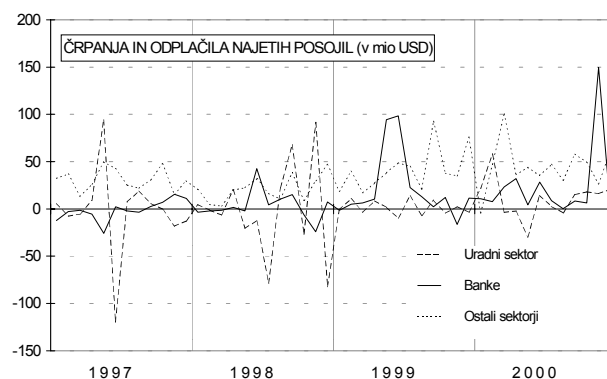
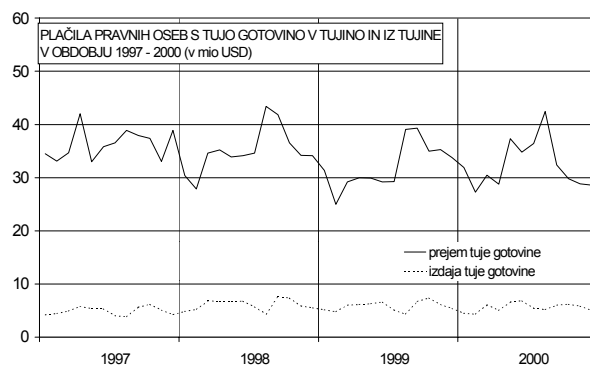
Povečanje terjatev iz naslova **odobrenih posojil** nerezidentom znaša v decembru leta 2000 10,1 mio USD, v lanskem letu pa so se te terjatve povečale za 65,3 mio USD.

V letu 2000 so se **imetja tuje gotovine in vlog prebivalstva** zmanjšala za 15,7 mio USD, v enakem obdobju leta 1999 pa so se imetja tuje gotovine in vlog povečala za 223,0 mio USD.

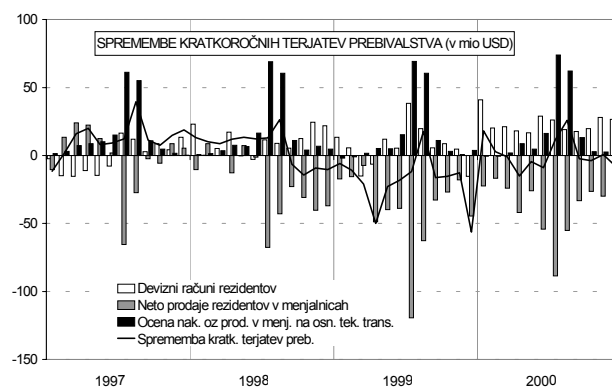
V decembru leta 2000 so se imetja tuje gotovine in vlog prebivalstva povečala za 7,7 mio USD, v istem mesecu leta 1999 pa povečala za 56,1 mio USD.

Rezidenti so v letu 2000 v **menjalnicah neto kupili** za 456,8 mio USD tuje gotovine. Od tega so na devizne račune pri domačih bankah neto položili za 283,4 mio USD, za potrebe tekočih transakcij pa so kupili 189,1 mio USD več tuje gotovine kot so je prodali.

V decembru 2000 so rezidenti v menjalnicah neto kupili za 38,6 mio USD tuje gotovine, na devizne račune pri domačih bankah so neto položili za 26,5 mio USD tuje gotovine, za potrebe tekočih transakcij pa so kupili 4,4 mio USD več tuje gotovine kot so je prodali.

SPREMEMBA KRATK. TERJATEV PREBIVALSTVA (v mio USD)	januar - dec.		dec.
	1999	2000	2000
Devizni računi rezidentov (a-b)	76,3	283,4	26,5
a. Pologi na devizne račune	1.737,9	1.738,1	145,1
b. Dvigi z deviznih računov	1.661,7	1.454,7	118,6
Neto prodaje tuje gotovine rezidentov v menjalnicah (a-b)	-471,9	-456,8	-38,6
a. Prodaje rezidentov menjalnicam	1.617,8	1.337,0	112,4
b. Nakupi rezidentov v menjalnicah	2.089,7	1.793,9	150,9
Ocena nak. oz prod. v menj. na osn. tek. transakcij	172,1	189,1	4,4
SPREMEMBA KRATK. TERJATEV PREBIVALSTVA	-223,5	15,7	-7,7

V letu 2000 so menjalnice rezidentom in nerezidentom neto prodale za 42,7 mio USD tuje gotovine.

V proučevanem mesecu 2000 pa so neto prodale za 14,1 mio USD tuje gotovine (v decembru 1999 so neto prodale za 19,3 mio USD tuje gotovine).

Odkupi tuje gotovine v menjalnicah so v decembru leta 2000 znašali 136,8 mio USD, kar je 11,6 mio USD več kot predhodni mesec. Prodaje tuje gotovine v menjalnicah so se v decembru 2000 (150,9 mio USD) povečale glede na prejšnji mesec (za 19,1 mio USD).

V letu 2000 so menjalnice od nerezidentov neto odkupile za 414,1 mio USD, rezidentom pa so neto prodale za 456,8 mio USD tuje gotovine.

V decembru 2000 so menjalnice od tujcev neto odkupile za 24,4 mio USD, rezidentom pa so prodale za 38,6 mio USD več tuje gotovine, kot so je od njih odkupile.

Vloge nerezidentov⁵ pri domačih bankah so se v letu 2000 povečale za 30,3 mio USD, medtem ko so se v enakem obdobju leta 1999 zmanjšale za 2,3 mio USD.

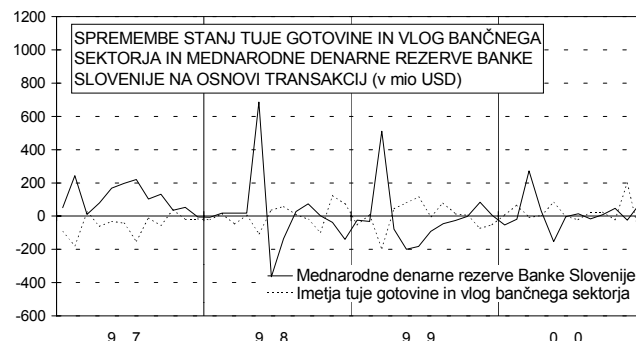
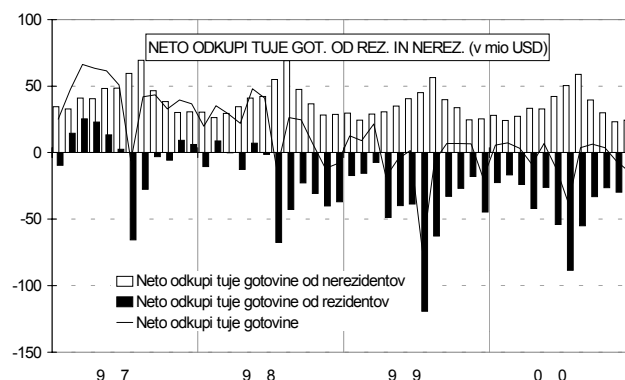
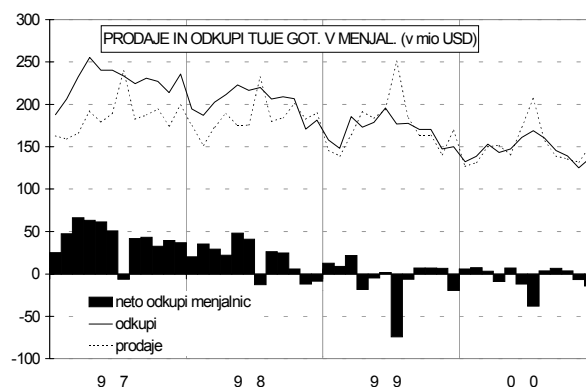
V decembru leta 2000 so se vloge nerezidentov pri domačih bankah povečale za 7,1 mio USD, medtem ko so se v enakem mesecu predlanskega leta povečale za 22,4 mio USD.

Imetja tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so se leta 2000 povečala skupaj za 240,7 mio USD; decembra 2000 pa so se zmanjšala za 112,9 mio USD.

Pretežni del imetij tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so **rezerve poslovnih bank**, ki so se decembra leta 2000 zmanjšale za 115,2 mio USD.

Devizne rezerve bank na osnovi stanj so konec decembra 2000 znašale 1.260,0 mio USD.

Imetja tuje gotovine in vlog ostalih sektorjev so se leta 2000 zmanjšala za 9,7 mio USD, od tega so se v proučevanem mesecu povečala za 15,0 mio USD.

⁵ Postavka ostale obveznosti/gotovina in vloge/banke.

Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so se leta 2000 povečale za 178,7 mio USD, medtem ko so se leta 1999 zmanjšale za 81,1 mio USD.

Decembra lani so se mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije povečale za 71,8 mio USD, decembra leta 1999 pa so se povečale za 3,6 mio USD.

Devizne rezerve Banke Slovenije so konec leta 2000 predstavljale 71,2% celotnih deviznih rezerv bančnega sistema oz. 3.110,0 mio USD, stanje deviznih rezerv Banke Slovenije in poslovnih bank skupaj pa je znašalo 4.370,0 mio USD.

Stanje deviznih rezerv bančnega sistema se je v obdobju od konca decembra 1999 do konca decembra 2000 povečalo za 254,8 mio USD. Transakcije s tujino so k rasti prispevale neto 443,4 mio USD, medvalutne spremembe pa -188,6 mio USD.

Konec decembra leta 2000 so bile mednarodne rezerve Banke Slovenije (brez rezerv poslovnih bank) enake 3,2 povprečnim mesečnim uvozom blaga in storitev v letu 2000.

Mednarodne rezerve Banke Slovenije so konec meseca decembra 2000 predstavljale 51,4% celotnega zunanjsega dolga.

